

Program

Policy

» Plan

Riktlinjer

Regler

Plan för nödsvatten- försörjning Skövde kommun

Beslutad av kommunstyrelsen
2017-09-04, § 155. Dnr KS2017.0248

Innehåll

Nödvattenförsörjning	3
Vattenförsörjningen i Skövde	3
Prioriteringar	4
Följande objekt ska prioriteras för nödvattenförsörjning	4
Behov och kritiska avbrottstider	5
Organisation	5
VAKA.....	5
Påfyllningsplatser för tankbilar	6
Hämtningsplatser.....	6
Utrustning mm för nödvattenförsörjning.....	6
Behov av investeringar för att trygga vattenförsörjningen	6
Fastställande och revidering	7
Bilagor	7

Dokumenttyp: Plan

Dokumentet gäller för: Skövde kommuns nämnder och sektorer

Diarienummer: KS2017.0248

Reviderad:

Giltighetstid: Tills vidare

Tidpunkt för aktualitetsprövning:

Dokumentansvarig: Conny Bäck

Andra tillhörande dokument: Bilaga 1 checklista inledande åtgärder, Bilaga 2 Resursförteckning,

Bilaga 3 Förteckning prioriterade objekt samt hämtningsställen, Bilaga 4 Kartor

Nödvattenförsörjning

En trygg vattenförsörjning är grundläggande för att ett samhälle ska fungera. Genom Skaraborgsvatten har kommunerna Skövde, Skara och Falköping vattenleveranser av mycket hög kvalitet från Vättern. Arbete pågår kontinuerligt för att säkerställa och förbättra säkerheten av vattenleveransen inom kommunen. Beredskap finns även för att hantera olika former av störningar.

Kommunerna är enligt lag skyldiga att kunna hantera en så kallad extraordinär händelse. Till exempel störningar i el- eller vattenförsörjning, avbrott i data- eller telekommunikationer mm. Även om allvarliga störningar i vattenförsörjningen är mycket ovanliga i Skövde, går de inte att utesluta. Exempel är de blixtnedslag som vid två tillfällen slog sönder vattenledningen på Hökensås och orsakade omfattande och långvariga avbrott i vattenförsörjningen.

Denna plan avser de situationer när Skövde, eller delar av Skövde inte kan försörjas med vatten via vattenledningsnätet, utan krävs att vatten distribueras på annat sätt, t ex i form av att tankar ställs på lämpliga platser, där prioriterade verksamheter och allmänhet kan hämta vatten – så kallad nödvattenförsörjning.

Kan också finnas situationer när vattnet i ledningsnätet inte går att dricka, oavsett om det kokas eller inte, men går att använda som hygienvatten. Även i denna situation måste tillgången till dricksvatten säkerställas genom t ex utplacering av tankar.

Vattenförsörjningen i Skövde

Skövde, Skara och Falköping försörjs idag med vatten från Vättern via Skaraborgsvatten som har sin verksamhet förlagd till Borgunda. Tidigare försörjs med vatten från Vassbacken i Töreboda kommun. Området kring Timmersdala samt Lerdala försörjs med vatten från vattentäkten i Melldala, men kommer att kopplas på vätternvattnet under 2017.

Skulle vattenförsörjningen störas finns ett antal reservvattentäkter som går att ansluta till ordinarie vattenledningsnät. De täcker dock bara delar av behovet av vatten i t ex centrala Skövde. Om ledningsnätet är intakt går detta vatten att dricka, men vid skada på ledningsnätet med kontamination finns risk att vattnet i bästa fall bara går att använda som hygienvatten. För Skaraborgs sjukhus finns separat ledning till Aspö reservvattentäkt men kan också ställas särskilda krav på vattnet vid vissa behandlingar.

I en situation där det finns begränsad tillgång av vatten från Skaraborgsvatten kan det bli nödvändigt med prioritering mellan kommunerna.

Prioriteringar

I kommunens plan för att förebygga och hantera extraordinära händelser görs följande prioriteringar:

- Kommunen ska kunna hantera en allvarlig eller extraordinär händelse så att människors liv eller hälsa inte riskeras och att skada inte uppstår på fastigheter eller miljö.
- Viktiga samhällsfunktioner som äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade, barnomsorg samt skolverksamhet för de yngre åldrarna, ska så långt som möjligt upprätthållas.
- Avbrott i samhällsviktig infrastruktur som kommunen ansvarar för ska åtgärdas så snart som möjligt.
- Vid avbrott i samhällsviktig infrastruktur som annan aktör ansvarar för ska kommunen vid behov ge stöd.
- Kommunen ska agera på ett sådant sätt att medborgarnas förtroende inte skadas.
- Kommunen ska ha en förmåga att stödja totalförsvaret och försvarsmakten i samband med höjd beredskap.

Följande objekt ska prioriteras för nödvattenförsörjning

Prioritering	Objekt
1	Sjukhus
1	Äldreomsorg - boenden
1	Funktionshinder - boenden
1	Socialtjänst - vissa boenden
1	Hämtningsställen allmänhet
2	Storkök vård- och äldreboenden
2	Vårdcentraler
2	Förskola och skola för de lägre åldrarna
	Känsliga objekt - I undantagsfall kan även andra prioriteringar göras genom krisledningsnämndens eller kommundirektörens beslut.

Observera att i dagsläget är det inte möjligt att försörja alla objekt samtidigt med nödvatten. Detta innebär att det vid en omfattande störning måste göras mycket svåra prioriteringar även bland de prioriterade objekten!

Prioriterade verksamheter framgår i bilaga.

Behov och kritiska avbrottstider

Vid försörjning med nödvatten kan bara en bråkdel av normalförbrukningen av vatten levereras. Livsmedelsverket rekommenderar följande:

Verksamhet	Behov
Hushåll, inom några timmar	3 - 5 l per person och dygn
Hushåll, inom 3 dygn	10 - 15 l per person och dygn
Vård och omsorgsboende	150 l per patient och dygn
Vårdcentral	10 l per patient och dygn

Organisation

Kommundirektör och krisledningsstaben ansvarar för övergripande prioriteringar och samordning mellan berörda aktörer samt intern och extern information. Skulle händelsen betraktas som extraordinär kan även krisledningsnämnden ta över ansvaret.

I händelse av kris inom de tekniska verksamheterna i kommunen så finns det en samverkansorganisation som har till syfte att leda och fördela arbetet. Gruppen aktiveras av sektorschef för sektor service när det finns stort behov av samordning eller ordinarie organisation inte kan hantera händelsen utan behöver stöd från andra verksamheter. Gruppen leds av en chef från sektor service arbetsavdelning och i gruppen finns representanter från sektor service-VA-avdelning, Skövde nät, Skövde Värmeverk och sektor service fastighetservice. Det finns två grundstyrkor med 7 roller i varje och namngivna personer för varje post. Utöver grundstyrkorna finns definierade resurspersoner som kallas in vid behov.

Vid en omfattande störning kommer det sannolikt finnas behov av att få stöd från angränsande kommuner, både personal och materiel.

VAKA

VAKA- den nationella vattenkatastrofgruppen, är en organisation som är kopplad till Livsmedelsverket och kan ge stöd till kommuner i samband med större störningar i vattenförsörjningen. Stödet består dels i expertis inom området, men även möjlighet att låna nödvattenmateriel i form av containers som innehåller så kallade Combotankar som fylls med vatten och ställs upp på lämplig plats. Närmaste förråd för nödvattenmateriel finns i Borås.

Instruktion avseende VAKA finns i bilaga

Påfyllningsplatser för tankbilar

Skulle inte ordinarie vattentäkt gå att använda måste vatten hämtas från någon av övriga ordinarie vattentäkter eller reservvattentäkter. Eftersom kvalitén på vattnet kan variera bör i första hand någon av de ordinarie vattentäkterna användas

Hänsyn kan få tas för avstånd till hämtningsplats om störningen är omfattande. Regler för sanitet och hygien måste också iakttas i samband med hanteringen av vattnet.

Hämtningsplatser

Vattentankar placeras ut enligt prioritering. För platser där allmänheten kan hämta vatten är kriteriet att om möjligt ska hämtningsplats finnas inom 500 m radie från bostad. Skulle avbrottet beröra stora delar av kommunen är behovet sannolikt mycket större än vad som är möjligt att tillgodose. Detta kommer att ställa mycket stora krav på kommunens förmåga att hantera en sådan situation.

För prioriterade verksamheter placeras tankar ut så nära som det är praktiskt möjligt med hänsyn till tillgänglighet för lastbil, tillgång till belysning och el mm. Vintertid finns också risk för att tappningskran kan frysa, vilket innebär att tankarna eventuellt måste placeras inomhus. VAKA har även tillgång till tankar som värms upp.

Tillsyn med personer på plats för att ordna köer kan även vara nödvändiga.

Observera att respektive verksamhet måste själva ansvara för att vatten distribueras från hämtningsplatsen till berörd verksamhet genom t ex lämpliga vattendunkar.

Plats för hämtningsställen framgår i bilaga.

Utrustning mm för nödvattenförsörjning

Följande utrustning krävs för att kunna försörja med nödvatten:

- tankbilar för transport av vatten, beroende på omfattning krävs en mycket omfattande logistik
- Combotankar, tankar som ställs upp på hämtningsplatser. Dessa tankar rymmer ca 1000 liter och vid en omfattande störning krävs ett stort antal tankar.
- vattenpåsar eller vattendunkar
- rutiner för provtagning och kontroll av vattenkvalitén.

Resurser inom Skövde kommun, Skaraborgsvatten samt angränsande kommuner framgår i V/A-verkets resursförteckning – se bilaga.

Behov av investeringar för att trygga vattenförsörjningen

Utöver befintlig utrustning i kommunen eller angränsande kommuner kan ytterligare investeringar behöva göras, t ex:

- Förbereda anslutning av nödvattentank till större äldreboenden m.fl. viktiga verksamheter.
- Inköp av ett antal större tankar för nödvattenförsörjning.

Fastställande och revidering

Denna plan fastställs av kommunstyrelsen, mindre revideringar kan fastställas av kommundirektören.

Bilagor

- Bilaga 1 Checklista – inledande åtgärder
- Bilaga 2 Resursförteckning
- Bilaga 3 Förteckning prioriterade objekt samt hämtningsställen
- Bilaga 4 Kartor
- Bilaga 5 Instruktion VAKA
- Bilaga 6 Information, FAQ